

PREMIŠLJEVANJE O BOŽJI BESEDI - OKTOBER 2022

V veselem praznovanju beatifikacije Pauline Marie Jaricot

torek, 18. oktober, 2022

Praznik sv. Luka, evangelista

2 Tim 4,10-17b; Ps 145; Lk 10,1-9

Premišljujmo

Danes praznujemo sv. Luka in vemo, s kakšno zavzetostjo je želel predstaviti Jezusa in nastajajočo Cerkev. Zato je pomembno, da se spomnimo, da Luka v svojih dveh knjigah, naslovljenih na Teofila (*theo-philos: ljubljani od Boga*), razlaga dva dela istega dogodka Jezusovega vnebohoda (Lk 24,50-53; Apd 1,6-11). Vnebohod pomeni tako vrhunec Jezusovega gospostva kot vzpostavitev stanja njegove odsotnosti. Bistveno je, da lahko zavetnik Teofil preveri trdnost prejetih nauk, *zanesljivost* in *verodostojnost* besed (Lk 1, 4), ker bo odgovoren za *financiranje* in *razširjanje* Lukovega dela. Narodi, ki jim je poslano Božje odrešenje, bodo poslušali (Apd 28,28), vendar je treba natančno izluščiti bistvo sporočila.

Luka je zato napisal besedilo, ki je bil hkrati življenjepis (evangelij) in zgodovinska knjiga (Apostolska dela), da bi predstavil krščansko gibanje kot zgodbo o izvoru, podobno kot je to zgodba o Adamu in Evi (1 Mz 2–3), zgodba o Abrahamovi poklicanosti (1 Mz 12) ali celo zgodba o prečkanju Rdečega morja (2 Mz 14), izhod iz Egipta. *Apostolska dela* lahko razdelimo na dva dela: poslanstvo, naslovljeno na Jude (Apd 1,1-15,35) in evangelizacijo poganov (Apd 15,36-28,31). Pri tem je pomembno omeniti pričevanje in širjenje Božje besede od Jeruzalema do Rima; to je tudi načrt Apostolskih del. V besedilu Apostolskih del lahko ločimo tudi Petrov cikel (Apd 1-12) in Pavlov cikel (Apd 13-28), vendar je ključ do organizacije zgodbe navdihnjen z ukazom Vstalega: »*Toda prejeli boste moč, ko bo Sveti Duh prišel nad vas, in boste moje priče v Jeruzalemu in po vsej Judeji in Samariji ter do skrajnih mej sveta*« (Apd 1,8). V tej geografski organizaciji opazamo različne etape, vključno s pričakovanjem Duha (Apd 1.1-26), skupnostjo Jeruzalema okoli dvanajstih (Apd 2.1-8.1a), Pavlovim poslanstvom (Apd 15, 36-21, 14) in njegovo potjo od Jeruzalema do Rima.

V govorih apostolov, zlasti v govorih Petra in Pavla, je prisoten kerigmatični vzorec, ki ga lahko povzamemo takole: Jezus, ki ste ga vi umorili – obudil ga je Bog – je Izraelov Bog, ki ga je povišal – temu smo priče. Pravzaprav je Bog pričeval za svojega lastnega Sina in potrdil resničnost tega, kar je rekel in storil (Jn 3,11; 5,32.37; 8,18; 1 Jn 5,9s). Sin pričuje za Očeta tako, da ga razkrije človeštvu (Jn 1,7.19; 3,11.32s; 18,37). Oče pričuje o veri poganov po Svetem Duhu, ki jim je bil dan, njim in tudi apostolom (Apd 15,8; Jn 15,26). Po mnenju strokovnjakov zavzemajo govori; skupno jih je štiriindvajset, več kot tretjino knjige *Apostolskih del*. Treba je pričevati o Jezusu, ki je Kristus, govoriti o njem, govoriti o njegovem imenu, kar pomeni: *Bog rešuje, Bog-z-nami*.

Luka v svoji knjigi deluje kot zgodovinar. Na začetku knjige Jezus usmerja pozornost učencev na nalogo, ki jo je treba opraviti: »Ni vaša stvar, da bi vedeli za čase in trenutke, ki jih je Oče določil v svoji oblasti. Toda prejeli boste moč, ko bo Sveti Duh [...] in boste moje priče (Apd 1,7s; 2,1ss; 3,15). Kaj za kristjane *danes pomeni biti priče*? Vero učencev je treba mobilizirati z vidika pričevanja v zgodovini; med vnebohodom in paruzijo mora biti čas, v katerem zvestoba ni več samo v

pričakovanju Kraljestva, ampak predvsem v delu za širjenje Besede. Gre za *vrednotenje sedanjega časa in prihodnosti*; to je čas Cerkve, pričevanja in poslanstva. Razglašati je treba Ime, katero edino celostno rešuje.

Vzpostavljena je močna vez med liki v zgodbi in Jezusom, med Jezusom in pričami, priče pa so med seboj povezane. Cerkev je občestvo! Tako je Štefanovo mučeništvo predstavljeno po vzoru Jezusove smrti (Apd 7,55-60; Lk 23,34-46). Vzpostavi se močan preplet med Jezusom, Petrom in Pavlom. Slednji ozdravljajo, kot je ozdravljjal Jezus (Lk 5,18-25; Apd 3,1-8; 14,8-10). Tako kot Jezus pridigajo in prenašajo sovražnost Judov; tako kot on trpijo in jim grozijo s smrtjo (Apd 12,21). Pavel je sojen kot Jezus (Apd 21-26). Tako kot njun Učitelj sta Peter in Pavel ob koncu svojega življenja predmet čudežne osvoboditve (Apd 12,6-17; 24,27-28,6). Podobna usoda združuje Kristusa in njegove priče; apostoli trpijo zaradi Jezusovega imena (Apd 5,41; 21,13). Tako včeraj kot danes so kristjani, ki trpijo in so preganjani zaradi svoje vere v Jezusa, zaradi Jezusovega Imena.

Tu je ime enakovredno sami osebi vstalega Jezusa. Ime je tisto, ki ljudem prinaša odrešenje, katerega čudeži so le podoba; v Njem so verniki krščeni: »*Spreobrnite se! Vsak izmed vas naj se dá v imenu Jezusa Kristusa krstiti v odpuščanje svojih grehov in prejeli boste dar Svetega Duha.*« (Apd 2,38). Ime, dodeljeno Jezusu, križanemu in vstalemu, je nad vsakim imenom (Flp 2,9s; Apd 3,16; 4,12); Njega je treba oznanjevati. Vera v Jezusa je potrebna za čudeže (Apd 3,5; Lk 17,6; 1 Kor 12,9; 13,2). Binkoštni čudež je predhodnik oznanjevanja Besede vsem ljudstvom (Apd 2,5-11); Duh izzove krst etiopskega evnuha v Samariji (Apd 8,26-40), tisočletna pregrada med čistim in nečistim se pretrga s srečanjem Petra in Kornelija, kjer navzoče prevzame Duh in jih povabi h krstu (Apd 10,47).

Kot Kristusove priče smo povabljeni, da govorimo o njem in delujemo v njegovem imenu. Pomislite na zakramente, pa tudi na vsa pričevanja, naše besede in naša dejanja. Kristjani smo priče tako po tem, kar govorimo o Kristusu, »zvesti priči« (Ap 1,5; 3, 14; Kol 1,24), kot tudi po tem, kar delamo. To, kar počnemo, pogosto govori glasneje od tega, kar rečemo. Papež Frančišek v svojem Sporočilu za svetovno misijonsko nedeljo 24. oktobra 2021 o osvobajajočem oznanjevanju evangelija pove sledeče: »Živo pričevanje za vse to imamo v Apostolskih delih, v knjigi, ki jo imajo misijonarji vedno pri roki. To je knjiga, ki pripoveduje, kako se je vonj evangelija širil, ko je šel mimo, in zbujal veselje, ki ga more dati samo Duh. Knjiga Apostolskih del nas uči živeti preizkušnje tako, da se stisnemo h Kristusu ...« Pomembno je razumeti, da Luka piše zgodbo o apostolih po Jezusovi zgodbi, pri čemer navaja, da se Kristusovo delovanje nadaljuje po njegovih pričah. Slednji morajo na svoji poti širiti vonj evangelija.

Papež Frančišek nas vabi, da z vsemi živimo »bratsko zastonjskost« (*Fratelli tutti*, št. 140), saj Bog, razodet v Jezusu Kristusu, »daje zastonj do te mere, da pomaga celo tistim, ki niso verni« (*Fratelli tutti*, št. 140). Povabljeni smo, da pričujemo za Gospoda Jezusa, Božjo ljubezen, ki se je razodela v našem svetu (Mt 5,45; 10,8). Ljubimo Boga in ljubimo svoje brate in sestre, vse ljudi, ki potrebujejo ljubezen. Dajmo Cerkvi sredstva za njeno poslanstvo, da bo lahko še naprej povsod svobodno in na različne načine darovala Kristusa vsem ljudem. Dajmo Cerkvi sredstva, da bo še naprej delovala za mir, da odpre poti dialoga z vsemi. Dajmo naši Cerkvi sredstva, da bo še naprej zdravila bolnike, obhajala zakramente, govorila o Gospodu, ki podpira vse, ki padajo in ki podpira utrujene. Prosimo Boga, našega Očeta, da pokaže svojo bližino tistim, ki ga kličejo v resnici. Naj se odzove na željo tistih, ki se ga bojijo, in prisluhne našemu kriku, kriku ubogih, grešnikov, misijonarjev, kakršni smo. Naj nas ohranja v svojem miru, v svoji ljubezni, saj nas ljubi. Naj okrepi našo vero v Jezusa Kristusa in naj nam bo Sveti Duh dan v izobilju, da bomo lahko verodostojne, goreče Kristusove priče. In naj mnogi od nas oznanjajo hvalo tega Boga, Očeta-Sina-Duha. Njegovo ime naj bo blagoslovljeno danes in za vedno.

Pierre Diarra,
Svetovalec Papeškega sveta za medverski dialog
Papeška misijonska zveza-Pariz
Katoliški inštitut Pariz
Pariz, 7. november 2021

Besedilo prevedel: *Luka Biščak*